

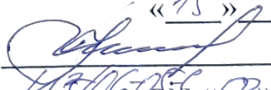
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Біологія та лабораторна діагностика»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 Біологія
з галузі знань 09 Біологія
Освітня кваліфікація: Бакалавр з біології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради Цепенда І.С./
(протокол № 12 від «27» грудня 2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

«15» 03 2019 р.
Ректор / Цепенда І.С./
(наказ № 4906-03 від «03» 03 2019 р.)

м. Івано-Франківськ 2018 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми «Біологія»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
Галузь знань 09 Біологія
Спеціальність 091 Біологія
Спеціалізація Біологія та Лабораторна діагностика
Кваліфікація бакалавр з біології, біолог
Обсяг освітньої програми 240 кредитів ЄКТС

ВНЕСЕНО:

Кафедрою біології та екології

Протокол від «03» листопада 2018 р. № 1

Завідувач кафедри М.М. Миленька М.М. Миленька

Кафедрою анатомії і фізіології людини та тварин

Протокол від «03» листопада 2018 р. № 1

Завідувач кафедри Б.В. Грицуляк Б. В. Грицуляк

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету природничих наук

Протокол від «26» листопада 2018 р. № 4

Голова вченої ради В.М. Случик В.М. Случик

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «15» 03 2019 р. № 43/06-05-с

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «01» вересня 2019 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Біологія» є нормативним документом з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів спеціальності 091 Біологія.

Розроблена робочою групою кафедри біології та екології у складі та кафедрою анатомії та фізіології людини у складі:

1. Волчовська-Козак О.Є. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри,
2. Гнєзділова В.І. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри,
3. Мельниченко Г.М. – кандидат біологічних наук, викладач кафедри,
4. Івасюк І.Й. – кандидат медичних наук, доцент кафедри.

Освітньо-професійна програма

Бакалавр біології,

кваліфікація: біолог. Інженер у галузі біології, флористики, зооінженерії та лабораторної діагностики

Обов'язковий блок

<i>Тип диплому та обсяг програми</i>		Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>		ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Факультет природничих наук Кафедра біології та екології
<i>Рівень програми</i>		FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі дослідження живої природи та її закономірностей, загальних принципів будови та функціонування живих систем різного рівня організації, дослідження біотичного різноманіття, у галузі природоохоронної діяльності, лабораторних досліджень, а також середньої освіти; отримання студентами достатньої кваліфікації для здійснення професійної діяльності у науково-дослідних, науково-виробничих установах, загальноосвітніх навчально-виховних закладах; формування у випускників інтересу до подальшого навчання і більш поглибленого вивчення окремих розділів біології. Надати студентам теоретичні знання та практичні навички щодо організації лабораторної служби, одержання та підготовки біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.	
B	Характеристика програми	
1	Назва галузі знань та спеціальності	09 Біологія 091 Біологія
2	Фокус програми	Загальна. Акцент на отримання різнобічних теоретичних знань і практичних навичок у сфері біологічних досліджень, забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт; отримання практичних навичок лабораторних досліджень для діагностики захворювань різних систем та органів людини.
3	Орієнтація програми	Орієнтація на підготовку спеціаліста біології, флористики, зооінженерії та лабораторної діагностики
4	Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців у сфері дослідження та збереження біотичного різноманіття, охорони навколишнього середовища, організації біологічних експериментів, біотехнологічних процесів, організації та проведення наукових досліджень, застосування теорій, наукових методів, традиційних та інноваційних підходів до вирішення спеціальних завдань та прикладних проблем у галузі біології, флористики і зооінженерії, а також викладання біології у навчальних закладах. Студенти мають можливість вдосконалити свої теоретичні знання практичними навичками, проходячи навчальну та виробничу практику в лабораторіях медико-біологічного профілю із акцентом на вивчення гематологічних, загально клінічних і цитогістологічних досліджень.

C	Складові професійної компетентності
<i>Інтегральна</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
<i>Загальні компетентності</i>	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді.</p>
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>	<p>СК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.</p> <p>СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.</p> <p>СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p> <p>СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмі.</p> <p>СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p>
D	Результати навчання
	ПР01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.

ПР02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.

ПР03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.

ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПР05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПР06. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.

ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПР09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПР11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.

ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПР16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.

ПР17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.

ПР18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

ПР20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.

ПР21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.

ПР22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.

ПР24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.

ПР25. Уміння користуватися лабораторними, збільшувальними приладами, проводити польові дослідження, визначати та описувати окремі організми та біоценози, вивчати процеси, що відбуваються у них. Уміння організовувати польові та лабораторні дослідження.

<i>E</i>	<i>Перелік навчальних дисциплін та їх анотації**</i>		
1. Цикл загальної підготовки			
№	Назва навчальної дисципліни	Кредити ЄКТС	Семестр
1.1. Обов'язкові дисципліни			
1.	Історія України	3	1
2.	Латинська мова	3	1
3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	4
4.	Філософія	3	5
5.	Фізична культура		
1.2. Вибіркові дисципліни			
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
6.	Безпека життєдіяльності	3	2
7.	Політологія	3	4
8.	Основи наукових досліджень	3	3
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
9.	Цитологічна техніка та діагностика препаратів	3	5
10.	Ендокринологія	3	5
11.	Ентомологія	3	2
12.	Біономіка членистоногих	3	2
13.	Популяційна екологія	3	5
14.	Методологія популяційних досліджень	3	5
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
15.	Зоологія	9	1, 2
16.	Гістологія	6	2
17.	Спеціальна гістологія	3	3
18.	Анатомія та морфологія рослин	3	1
19.	Анатомія людини	6	3
20.	Хімія органічна та неорганічна	6	4
21.	Фізіологія та біохімія рослин	6	5
22.	Фізіологія людини та тварин	6	6
23.	Генетика з основами біотехнології	3	5
24.	Біохімія з основами мікробіології і вірусології	6	4
25.	Математичні методи в біології	3	4
26.	Основи загальної екології	6	1
27.	Основи вищої математики та інформатики	3	1
28.	Альгологія та мікологія	3	3
29.	Іноземна мова (перша)	6	1
30.	Іноземна мова (англійська)	9	2, 3
31.	Імунологія	3	8
32.	Вступ до лабораторної діагностики	3	3
33.	Біологія індивідуального розвитку	3	3
34.	Молекулярна біологія	3	7
35.	Загальна цитологія	3	1
36.	Ботаніка	9	2, 3
2.1.2. Практична підготовка			
37.	Навчальна ботаніко-зоологічна практика	3	2
38.	Навчальна ботаніко-зоологічна практика	3	4

39.	Навчальна практика з лабораторної діагностики	3	5
40.	Курсова робота з біології	3	6
41.	Курсова робота з лабораторної діагностики	3	7
42.	Атестація (комплексний екзамен з біології)	1,5	8
43.	Виробнича практика Біологія	6	6
44.	Виробнича практика лабораторна діагностика	6	8
45.	Атестація (дипломна робота)	1,5	8
2.2. Вибіркові дисципліни			
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
46.	Біофізика	3	7
47.	Сучасні системи органічного світу	3	7
48.	Синтетична теорія еволюції	3	8
49.	Великий практикум	12	7, 8
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
50.	Радіобіологія	3	6
51.	Фауністика і флористика, їх охорона й заповідання	6	7
52.	Охорона рослинного та тваринного світу	6	7
53.	Гематологія	6	6
54.	Основи цитопатології	6	6
55.	Лабораторна та цитологічна діагностика гематологічних лабораторій	6	5
56.	Фізіологія процесів старіння	6	5
57.	Дендрологія	3	6
58.	Декоративне озеленення	3	6
59.	Лабораторна та цитологічна діагностика пухлин	3	8
60.	Основи патологічних процесів	3	8
61.	Географія рослин	3	7
62.	Біогеографія	3	7
63.	Біотичні ресурси	3	8
64.	Біологія лікарських рослин	3	8
65.	Основи зооінженерії	3	8
66.	Паразитологія	3	8
67.	Гербарно-музейна справа	3	6
68.	Теріологія та орнітологія	3	6
69.	Аеробіологія	3	5
70.	Паліноіндикація	3	5
71.	Цитологія сперматогенезу	3	7
72.	Фізіологія органів репродуктивної системи	3	7
73.	Систематика хребетних тварин	3	4
74.	Основи біометрії	3	4
75.	Цитогістологічні методи у біології	3	4
76.	Основи здорового харчування	3	4
77.	Клінічна радіобіологія	3	6

F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) та результатами навчання(компетентностями)
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)
G	Форми організації та технології навчання
	– організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> ; – технології навчання: <i>пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо.</i>
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання
	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль</p> <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового.</p> <p><i>Поточний контроль включає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних проектів, звіти про практику, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку здобутих знань і умінь студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист лабораторних, практичних та індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальності та захист бакалаврської роботи.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).</p>

	Форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти
	<p>До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно завершили теоретичний курс навчання та виконали усі види практичної підготовки, передбачені навчальним планом. Підсумкова атестація випускників спеціальності 091 Біологія проводиться у формі комплексного випускного іспиту зі спеціальності або публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «бакалавр з біології, біолог».</p> <p>Метою комплексного випускного іспиту зі спеціальності є встановлення відповідності рівня фахової підготовки випускника вимогам, що висувають до здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 091 Біологія в галузі знань 09 Біологія.</p> <p>Підсумкова атестація здійснюється у відкритому режимі (публічно) атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Оцінювання відповідей студентів здійснюється відповідно до затверджених критеріїв, які оголошуються на початку останнього року навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.</p> <p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
	Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
	Рекомендований блок
J	Вимоги до вступу та продовження навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : <ol style="list-style-type: none"> 1) українська мова і література; 2) біологія; 3) хімія або математика; – заява на ім'я ректора університету; – атестат про середню освіту; – медична довідка форма 086-У;
	<p>Вимоги до вступників:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерес до біології; – бажання працювати у біологічних лабораторіях чи освітньої-виховних закладах; – готовність приймати участь у професійній та громадській природоохоронній діяльності; – готовність здійснювати наукові дослідження та формувати їх результати; – бажання будувати кар'єру у сфері біологічних досліджень.
K	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів.
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу

	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки.	
	Навчальні ресурси: – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
М	Працевлаштування та продовження освіти	
1.	Працевлаштування	<ul style="list-style-type: none"> - інженер-лаборант, технік-лаборант (біологічні дослідження); - фахівець з флористики, фахівець із зооінженерії; - спеціаліст з лабораторної діагностики (за наявності диплому бакалавра) в державних і приватних діагностичних лабораторіях - асистент біолога, технік-еколог; - фахівець з біотехнології; інженер-біотехнолог; - інспектор з охорони природи; інспектор із захисту рослин; - лаборант-аналітик, лаборант виробничих, навчальних закладів.
2.	Продовження освіти	<p>Навчання за програмами: <u>7 рівня НРК</u> (Національної рамки кваліфікацій України); <u>другого циклу FQ-EHEA</u> (Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти FQ-EHEA: First cycle); та <u>7 рівня EQF-LLL</u> (Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя EQF-LLL: level 7) <i>Підвищення рівня кваліфікації (навчання на курсах з лабораторної діагностики)</i>, магістерські програми у біології та суміжних дисциплінах, міждисциплінарні програми, близькі до лабораторної діагностики.</p>

N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
	<p>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу студентів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; – моніторинг статистики працевлаштування випускників.
	<p>Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; – Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
	<p>Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду</p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; – участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм
	<p>Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; – стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; – система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; – участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; – висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; – навчання в аспірантурі та докторантурі; – відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; – установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; – наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

P	Індикатори якості освітньої програми
	<ul style="list-style-type: none"> – показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; – відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; – рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; – показник працевлаштування випускників за фахом; – акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією.
<p>При створенні цієї програми були використані такі джерела:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти. – Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері політики та міжнародних відносин. – Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.. – Теоретико-методичні засади розроблення освітніх програм: Методичний посібник / Л.А. Раскола, О.М. Ружицька, за ред. О.В. Запорожченко, В.М. Хмарського. – Одеса: Одеський національний університет імені І.І. Мечнікова, 2016. – 68 с. – Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 	

Гарант освітньої програми

Таблиця 2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45		
ПР01							+	+				+	+	+	+		+					+	+	+	+	+				+	+	+	+		+	+		
ПР02						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР03				+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР04	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР05												+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	
ПР06											+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	
ПР07	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР08						+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР09						+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР10						+														+							+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ПР11									+	+		+	+	+	+								+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР12						+	+	+	+	+		+	+	+	+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР13														+																+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР14						+											+			+							+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ПР15												+	+	+	+								+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР16												+	+	+	+								+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР17						+														+							+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ПР18																		+										+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ПР19							+	+	+	+		+	+	+	+			+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР20						+	+	+										+		+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР21						+											+		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР22						+	+	+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР23	+	+	+	+																								+	+		+	+	+	+	+	+	+	
ПР24											+	+	+	+	+	+							+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР25						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньої програми